

Ocena wartości rolniczej i cech użytkowych nowych klonów chmielu w warunkach produkcyjnych

URSZULA SKOMRA

Zadanie 1.5.1

Ocena wartości rolniczej i cech użytkowych nowych klonów chmielu w warunkach produkcyjnych

Kierownik zadania:
Dr Urszula Skomra

Cele zadania:

- ocena wartości rolniczej wybranych klonów chmielu w warunkach plantacji produkcyjnej,
- ocena materiałów hodowlanych o różnym stopniu zaawansowania w celu wyselekcjonowania najbardziej pożądanych form.

Zakres merytoryczny prac realizowanych w 2023 r. (w ramach dotacji celowej i rezerwy budżetowej)

- Ocena w warunkach ścisłego doświadczenia polowego ośmiu perspektywicznych klonów chmielu pod względem cech morfologicznych, plonowania, zawartości kwasów goryczkowych w szyszkach oraz wrażliwości na mączniaka rzekomego i prawdziwego chmielu, a także pod względem nasilenia objawów infekcji pierwotnej mączniaka rzekomego chmielu i stabilności kwasów goryczkowych w trakcie przechowywania szyszek
- Prowadzenie doświadczenia o charakterze szkółki hodowlanej oraz ocena pojedynków chmielu pod względem cech morfologicznych oraz zawartości alfa kwasów (minimum 60 roślin).

Cechy morfologiczne

Oznaczenie klonu	Wysokość osadzenia pierwszych pędów plonujących (cm)	Długość międzywęźli (cm)	Długość pędów bocznych (cm)	Wskaźnik skręcalności	Długość szyszki (mm)
NSzH 13/48	113,4	22,3	86,5	7,1	30,2 ab
NSzH 10/49	130,9	20,5	77,7	8,5	30,0 ab
NSzH 5/41	112,01	19,9	51,1	8,7	26,0 a
NSzH 10/53	135,6	22,9	91,4	9,0	28,6 ab
NSzH 2/57	130,8	22,6	74,7	8,1	26,6 a
NSzH 10/42	120,6	24,7	82,4	7,6	33,2 bc
ATG 18/58	142,5	25,0	59,7	9,3	29,8 ab
ATG 18/101	123,6	23,2	49,4	8,6	24,8 a
Lubelski	153,1	28,7	71,0	7,2	29,5 ab
Magnum	116,1	24,2	65,9	9,0	38,7 c

Mączniak rzekomy – infekcja pierwotna

Obserwacje prowadzono na 10 roślinach z każdego poletka.
W tabeli dla każdego klonu podano wartości średnie z trzech poletek.

Oznaczenie klonu	Średnia liczba pędów na roślinę	Średnia liczba kłosowatych pędów na roślinę	Stosunek pędów kłosowatych do zdrowych
NSzH 13/48	26,7	0,57	0,02
NSzH 10/49	26,7	0,57	0,02
NSzH 5/41	24,5	0,63	0,02
NSzH 10/53	19,3	0,60	0,04
NSzH 2/57	16,6	1,47	0,12
NSzH 10/42	14,2	0,87	0,07
ATG 18/58	12,3	1,03	0,09
ATG 18/101	8,7	0,43	0,05
Lubelski	13,1	0,20	0,02
Magnum	15,8	0,30	0,02

Mączniak rzekomy – porażenie szyszek

Oznaczenie klonu	% szyszek porażonych	Współczynnik porażenia
NSzH 13/48	1,07	0,33
NSzH 10/49	0,80	0,30
NSzH 5/41	0,80	0,23
NSzH 10/53	0,93	0,33
NSzH 2/57	0,53	0,20
NSzH 10/42	0,67	0,23
ATG 18/58	0,40	0,10
ATG 18/101	0,80	0,23
Lubelski	1,47	0,50
Magnum	0,93	0,57

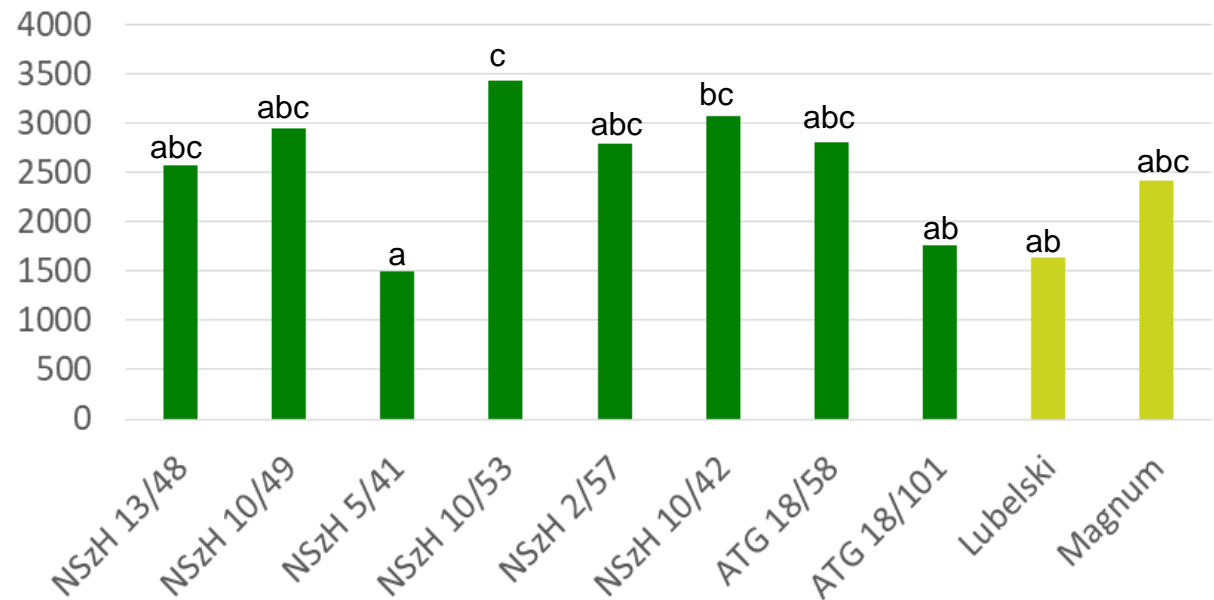
Mączniak prawdziwy – porażenie szyszek

Oznaczenie klonu	% szyszek porażonych	Współczynnik porażenia
NSzH 13/48	0,0	0,0
NSzH 10/49	0,0	0,0
NSzH 5/41	0,13	0,03
NSzH 10/53	0,0	0,0
NSzH 2/57	0,0	0,0
NSzH 10/42	0,27	0,10
ATG 18/58	0,0	0,0
ATG 18/101	0,0	0,0
Lubelski	0,13	0,03
Magnum	0,40	0,20

Plonowanie badanych klonów chmielu oraz odmian referencyjnych

Plon wysuszonych szyszek (kg/ha)

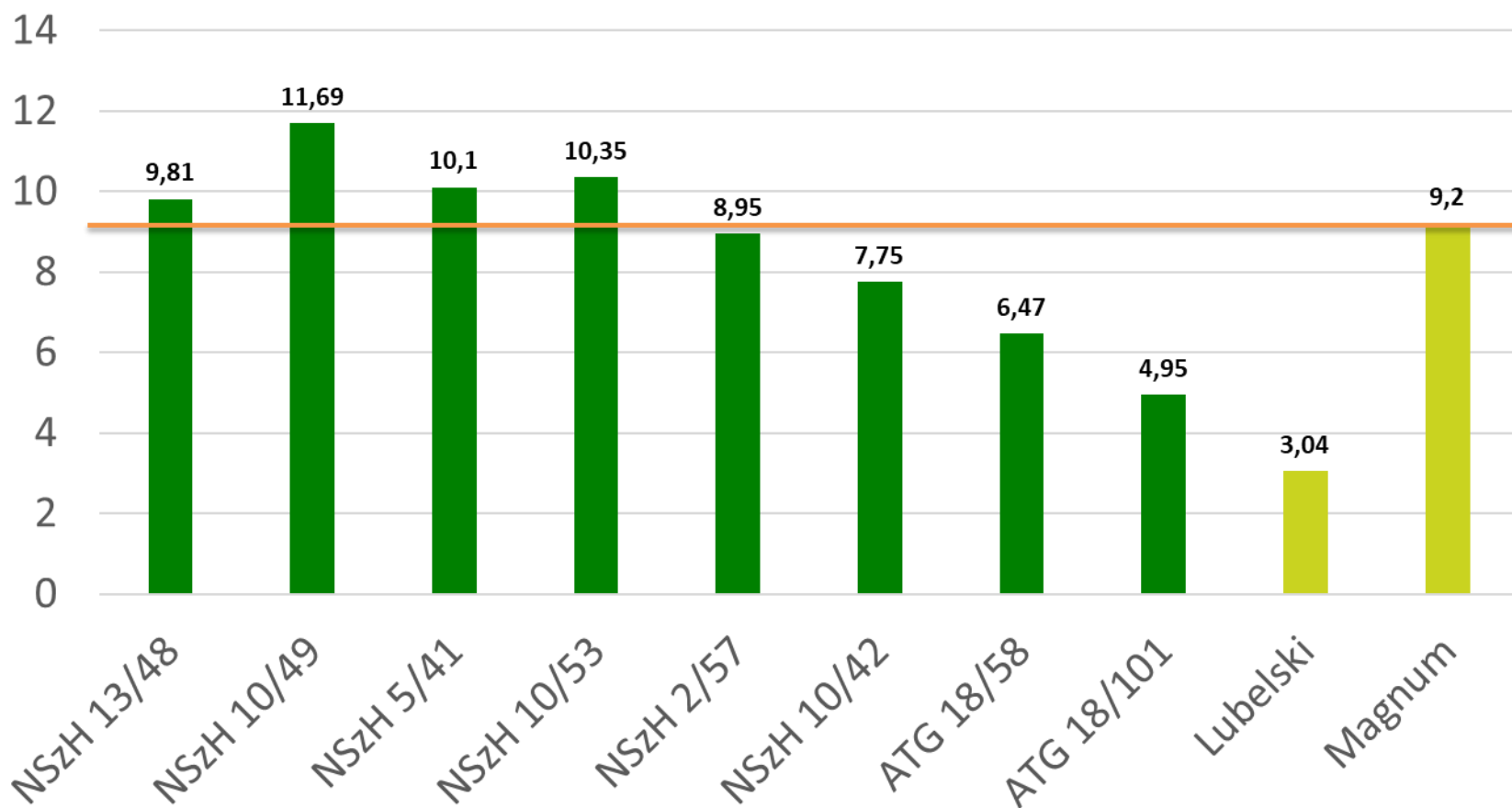

Badania składu chemicznego szyszek

- Zawartość alfa kwasów - HPLC
- Zawartość beta kwasów - HPLC
- Zawartość ksantohumolu - HPLC
- Zawartość i skład olejków chmielowych – destylacja parą wodną i GC/MS
- Indeks zestarczenia (HSI) – metoda spektrofotometryczna

Zawartość alfa kwasów w szyszkach badanych klonów chmielu oraz odmian referencyjnych

Zawartość alfa kwasów (% s.m.)

Stabilność alfa kwasów podczas przechowywania szyszek (rok zbioru 2022)

Oznaczenie klonu	Zawartość alfa kwasów bezpośrednio po zbiorze (% s.m.)	Zawartość alfa kwasów po 6 miesiącach przechowywania szyszek (% s.m.)	Spadek zawartości alfa kwasów (%)
NSzH 13/48	9,1	6,9	23,4
NSzH 10/49	9,4	8,5	10,3
NSzH 5/41	10,7	9,5	10,8
NSzH 10/53	10,1	9,7	4,3
NSzH 2/57	9,3	7,9	15,0
NSzH 10/42	8,1	6,2	22,3
ATG 18/58	6,8	5,8	15,2
ATG 18/101	4,1	4,1	0,7
Lubelski	4,0	3,1	21,9
Magnum	12,6	11,4	9,3

Obserwacje na szkółce hodowlanej chmielu

Szkółka hodowlana chmielu – widoczne różnicowanie morfologiczne roślin oraz różnicowanie pod względem porażenia przez mączniaka rzekomego

W 2023 r. oceniono podstawowe cechy morfologiczne roślin:

- pokrój,
- wysokość zawiązywania szyszek,
- szacunkową liczbę szyszek na roślinie,
- wielkość i kształt szyszek.

Pobrano próby szyszek z 82 perspektywicznych roślin w celu przeanalizowania składu chemicznego, tj. zawartości:

- alfa kwasów
- beta kwasów
- ksantohumolu

Zadanie 1.5.1 – mierniki 2023 r. (łącznie dotacja celowa i rezerwa budżetowa)

Miernik	Wartość planowana	Wartość osiągnięta
Liczba klonów chmielu ocenionych pod względem cech morfologicznych, plonowania, zawartości kwasów goryczkowych w szyszkach oraz wrażliwości na mączniaka rzekomego i prawdziwego chmielu	8	8
Liczba klonów chmielu ocenianych pod względem nasilenia objawów infekcji pierwotnej mączniaka rzekomego chmielu	8	8
Liczba klonów chmielu ocenionych pod względem stabilności kwasów goryczkowych w trakcie przechowywania szyszek	8	8
Liczba pojedynków chmielu ocenionych w szkółce hodowlanej	60	60

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

